

Al generaties lang beschermd

Alles wat jij moet weten over het vaccineren van je kind

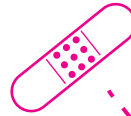

CJG Rijnmond. Ondersteuning bij de grootste opgave in een mensenleven.

Inleiding

Ben jij een (aanstaande) ouder? Dan kom je voor de keuze te staan of je je kind wilt laten vaccineren. Het kan zijn dat je hierover al een besluit hebt genomen, maar misschien nog niet. In deze brochure vind je onderbouwde informatie, verhalen van (aanstaande) ouders, gezinnen en families én hopelijk de antwoorden op jouw vragen. Uiteindelijk is het het belangrijkste dat jij een keuze maakt die bij jou en je kind past.

In de media lees je veel over vaccineren en waarom je het wel of niet zou moeten doen. Sommige van deze verhalen zijn waar en anderen niet. Dit wordt ook wel 'nepnieuws' genoemd. Daarom is het belangrijk dat je je goed laat informeren. Dit kan op veel verschillende manieren. Wij als Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) Rijnmond helpen je hier graag bij.

Inhoudsopgave

Over het Rijksvaccinatieprogramma	4
Het vaccinatieschema	5
Hoe komt een vaccinatie op de markt?	6
Het verhaal van Sanne & Rinia	8
Hoe werkt vaccineren?	10
Meer voordelen van vaccineren	11
Het verhaal van Daniek, Hannie & Corrie	12
Fabels, prik erdoorheen	14
Het verhaal van Jolanda & Edwin	16
Praten over vaccineren	18
Veelgestelde vragen over vaccineren	20
Wat te doen bij twijfels of vragen	22

Over het Rijksvaccinatieprogramma

In 1957 is het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) opgericht. Dit is een landelijk programma om kinderen te beschermen tegen ernstige infectieziekten. De vaccinaties zijn gratis voor alle kinderen tot 18 jaar. Jij als ouder mag zelf beslissen of je je kind laat vaccineren. Is je kind 12 jaar of ouder? Dan neem je samen met je kind de beslissing.

Wie bepaalt de vaccinaties in het programma?

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) bepaalt welke vaccinaties er in het Rijksvaccinatieprogramma worden aangeboden. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) onderzoekt samen met universiteiten de veiligheid van vaccins. Ook onderzoeken ze de vaccins die worden gemaakt door farmaceutische bedrijven. Alleen bij nieuwe vaccins of nieuwe wetenschappelijke inzichten wordt het vaccinatieschema aangepast.

Wie geeft de vaccinaties?

In de regio Rotterdam-Rijnmond voert het CJG het Rijksvaccinatieprogramma uit. Met als uitzondering Capelle aan den IJssel. Alleen in bijzondere gevallen geven ook andere professionals zoals kinderartsen de vaccinaties. Samen voeren we het Rijksvaccinatieprogramma uit. Dit doen we in opdracht van het RIVM.

Over het Rijksvaccinatieprogramma

Scan de QR-code of ga naar
[vaccinatiescjgrijnmond.nl/
rijksvaccinatieprogramma](https://vaccinatiescjgrijnmond.nl/rijksvaccinatieprogramma).

Het vaccinatieschema

De vaccinaties uit het Rijksvaccinatieprogramma worden op vaste momenten in het leven van jou en jouw kind gegeven. Dit is hoe het vaccinatieschema eruit ziet.

* Zwangeren: griep prik

Alleen tijdens het griepseizoen (15 oktober tot 1 maart).

**6-9 weken: DKTP-Hib-HepB

De jeugdarts bespreekt of een extra vaccinatie nodig is.

***10 jaar: HPV

Tweede prik na een half jaar.

D	Difterie	Hib	Haemophilus influenzae type B	M	Mazelen
K	Kinkhoest	HepB	Hepatitis B	R	Rodehond
T	Tetanus	Rota	Rotavirus	MenACWY	Meningokokken ACWY
Griep prik	Influenza	Pneu	Pneumokokken	HPV	Humaan papillomavirus
P	Polio	B	Bof		

Hoe komt een vaccinatie op de markt?

Wist je dat het gemiddeld 10 tot 15 jaar duurt om een vaccin te ontwikkelen? Dit komt doordat een vaccin - voordat het op de markt komt - een lang en zorgvuldig proces doorloopt. Veel vaccins worden uiteindelijk niet goedgekeurd. Om vaccins aan het Rijksvaccinatieprogramma toe te voegen, moeten ze aan strenge eisen voldoen.

Hoe wordt een vaccin ontwikkeld?

Eerst wordt onderzocht tegen welke ziekte een vaccin nodig is, voor wie het bedoeld is, en of het haalbaar is (verkenning). Daarna volgt er een preklinisch onderzoek, waarbij het vaccin getest wordt op werking en veiligheid. Vervolgens begint - na goedkeuring van een ethische commissie - een klinisch onderzoek, dat bestaat uit vier fasen:

Fase 1 Een kleine groep gezonde mensen krijgt het vaccin om de veiligheid en werking te testen.

Fase 2 Enkele honderden mensen worden gevaccineerd om de juiste dosering te vinden en de werking verder te onderzoeken.

Fase 3 Duizenden mensen worden onderzocht op bijwerkingen en effectiviteit. Als alles goed gaat, vraagt de fabrikant registratie aan. Als er een vergunning is afgegeven, mag het vaccin gebruikt worden.

Fase 4 Na goedkeuring wordt het vaccin blijvend onderzocht op veiligheid en bijwerkingen.

Wie beoordeelt vaccins?

Onafhankelijke instituten en wetenschappers beoordelen de vaccins op kwaliteit, werking en veiligheid. De European Medicines Agency (EMA) en het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) keuren vaccins goed voordat ze in Nederland gebruikt mogen worden.

Meer weten over de ontwikkeling van vaccins voor kinderen?

Scan de QR-code of ga naar vaccinatiescgrijnmond.nl/vaccin-ontwikkeling-kinderen.

Het verhaal van Sanne & Rinia

Twee generaties over vaccinaties

Sanne Stikkel (42) is leidinggevende in de kinderopvang. Ze heeft drie kinderen, net als schoonmoeder Rinia Hok Ahin (66). Rinia is gepensioneerd en heeft in de hulpverlening gewerkt. Samen praten ze over het onderwerp vaccineren. Waarom besloten zij hun kinderen te vaccineren, hoe voelden ze zich hierbij en werd er vroeger anders over gedacht?

Sanne moest even slikken toen haar eerste kind gevaccineerd werd. "Vooral toen hij de prik kreeg en er daarna nog last van had. Dan denk je wel even: 'hebben we dit wel goed gedaan?'.

Maar ze hebben er maar kort last van en daarna vergeet je het zelf eigenlijk ook weer. En je weet dat het op de lange termijn beter is."

“Vroeger nam je automatisch aan wat de arts zei en deed.”

- Rinia

Meer kans op bescherming

Tijdens Sannes eerste zwangerschap ging ze samen met haar partner Kevin naar de afspraken met de verloskundige. “Daar konden we vragen stellen en zo raakten we in gesprek. Ik ben veel bezig met kinderen en gezondheid door mijn werk. De kans is veel groter dat je door een vaccinatie wordt beschermd, dan dat je de negatieve effecten ervan ervaart. Bovendien bescherm je er ook anderen mee. Daarom besloten we al onze kinderen te vaccineren. Als we dit niet hadden gedaan, had mijn schoonmoeder er wel wat van gevonden...”

Rinia antwoordt: “Zeker, want voor mij is het gele vaccinatieboekje echt heilig. Mijn moeder werkte in de zorg, waardoor ik vertrouwde op haar kennis en ervaring. Ik dacht: ‘zij zal het wel weten, want wij zijn ook gevaccineerd en niemand is ooit ziek geworden.’ In mijn tijd sprak je er verder niet over. Je nam automatisch aan wat de arts zei en deed.”

Blijf kritisch

Sanne vertelt dat ze ziet dat we nu in een tijd leven waarin het belangrijk is dat mensen goed nadenken voordat ze een besluit nemen.

Sanne: “Het is makkelijk om aan onjuiste informatie te komen. Anderen kunnen een verhaal vertellen wat ook lijkt te kloppen of je leest iets wat niet waar is. Gelukkig wil Kevin zich net als ik goed laten informeren. Wanneer we bij de arts zitten, stellen we allebei veel vragen.”

Rinia: “Dat klopt. Daarnaast wordt er te weinig over het onderwerp gepraat en vaak ook te laat. Je kunt het gesprek ook voeren als je nog geen kinderen hebt.

“Je denkt ook goed na over een hypotheek, lening of huis.”

- Sanne

Ik vind het een goede ontwikkeling dat de jeugd van tegenwoordig beter nadenkt voordat ze iets beslissen. Ze mogen best kritisch zijn op wat er in hun lichaam terecht komt. Je denkt toch ook na over andere grote onderwerpen?” Sanne vult aan: “Ja, over een hypotheek, lening of huis bijvoorbeeld.”

Meer weten over de familie Stikkel?

Scan de QR-code of ga naar generatiesbeschermd.nl.

Hoe werkt vaccineren?

Vaccineren is het toedienen van verzwakte bacteriën, verzwakte virussen, of stukjes van bacteriën of virussen meestal door middel van een prik of drinkvaccin. Vervolgens wordt het immuunsysteem geprikkeld en gaat het afweerstoffen maken tegen ziekteverwekkers.

Deze stoffen worden dus aangemaakt zonder dat je kind de ziekte doormaakt. Dit kost wel wat tijd. Als je kind daarna 'echt' in aanraking komt met de ziekte, weet het lichaam wat het moet doen en wordt je kind niet ziek. Wordt hij wel ziek? Dan verloopt de ziekte minder erg en is de kans op ernstige gevolgen veel kleiner of zelfs nul.

Beschermen tegen infectieziekten

Door te vaccineren, bescherm je je kind tegen bepaalde infectieziekten. Vooral bij jonge kinderen kunnen deze ziekten ernstige gevolgen hebben. Infectieziekten zijn vaak erg besmettelijk en aan sommigen kun je zelfs overlijden. Als er minder kinderen worden gevaccineerd, is er een grote kans dat

er een uitbraak van een ziekte komt. De kans dat kinderen die (nog) niet gevaccineerd zijn ziek worden, neemt dan toe. Door jouw kind te vaccineren bescherm je niet alleen jouw kind, maar ook de kinderen eromheen. Zo help je mee aan de groepsimmuniteit tegen deze gevaarlijke ziekten.

Tegen welke infectieziekten vaccineren we?

Scan de QR-code of ga naar vaccinatiescijrijnmond.nl/ziekten.

Meer voordelen van vaccineren

+ Anderen beschermen

Vaccineren doe je niet alleen voor jezelf, maar ook voor anderen. Door je kind te vaccineren, wordt hij niet (of minder) ziek en draagt hij dus ook geen ziekten over aan anderen die niet gevaccineerd zijn. Denk aan baby's die nog te jong zijn voor een vaccinatie of kinderen die om een medische reden niet gevaccineerd kunnen worden.

+ Veilig buitenspelen

Welk kind speelt er niet graag buiten? Helaas kan je kind, als hij valt, tetanus krijgen. Je kunt besmet worden met tetanus door straatvuil, een snijwond van een metalen voorwerp of een hondenbeet. Door je kind te vaccineren kun je deze infectieziekte tegengaan. Zo kan je kind veilig buitenspelen.

+ Reizen naar het buitenland

Sommige ziekten komen in andere landen vaker voor dan in Nederland. Als je naar het buitenland reist, kan het risico dus groter zijn om zo'n ziekte op te lopen. Dan kan het een voordeel zijn om te vaccineren. Soms is een bepaalde vaccinatie zelfs verplicht om een land in te mogen. Ook kan het zijn dat de voorzieningen in een bepaald land minder goed zijn, waardoor een ziekte minder goed behandeld kan worden.

Welke vaccinaties geven we?

Scan de QR-code of ga naar vaccinatiescijgrijnmond.nl/vaccinaties.

Het verhaal van Daniek, Corrie & Hannie

Drie generaties over vaccinaties

Corrie Krijnen (84) noemt zichzelf de oermoeder. En terecht, want ze heeft inmiddels dochter Hannie (58), kleindochter Daniek Gijzen (29) én vier achterkleinkinderen. De drie generaties gaan in gesprek over vaccineren. Want al is er veel veranderd in de afgelopen jaren, ze hebben allemaal voor dezelfde vraag gestaan: laat jij jouw kind vaccineren?

Twijfel bij de derde

Bij haar eerste zwangerschap praatte Daniek over vaccineren met haar moeder Hannie.

Daniek: "Er was voor mij geen twijfel, omdat iedereen van het gezin gevaccineerd was.

Maar bij mijn derde dacht ik: 'waarom zou ik in minder dan drie jaar weer die kinkhoest-

vaccinatie halen? Het zal toch wel genoeg zijn?' Mijn partner dacht er hetzelfde over. Maar toen kwam mijn derde kind met 7 weken in het ziekenhuis terecht met heel erge hoestbuien en raakte ik in paniek. 'Ik heb hem nu niet beschermd tegen kinkhoest. Straks is dat het?!'"

“Ik kies bij de vierde ook voor vaccineren, om mezelf zorgen te besparen.”

- Daniek

“Uiteindelijk bleek het een onschuldig virus te zijn. Maar toch besepte ik: dit kan zomaar gebeuren. Na twee maanden heb ik hem alsnog gevaccineerd en het Rijksvaccinatieprogramma verder gevolgd. Ik ga het nu bij de vierde ook doen; vooral om mezelf zorgen te besparen als zoiets weer gebeurt. En ja, ze kunnen het alsnog krijgen. Maar toen mijn gevaccineerde dochter kinkhoest kreeg, heeft ze maar een beetje gehoest en had ze lichte koorts. Dat is niets in vergelijking met wat andere kindjes met kinkhoest meemaken.”

“In mijn tijd was er überhaupt geen discussie.”

- Hannie

Terug naar de oorsprong

Waar komt die vanzelfsprekendheid voor het vaccineren eigenlijk vandaan? Terug naar oermoeder Corrie: “Ik ben in 1939 geboren, dat was vóór het Rijksvaccinatieprogramma. Toen ik op de lagere school zat zijn er in onze omgeving vier kinderen overleden aan difterie. In 1957 is er pas een officieel Rijksvaccinatieprogramma gekomen en werd er dus vanuit de overheid geregeld dat je gevaccineerd kon worden. Natuurlijk waren wij blij met het programma!”

Hannie: “Als je te maken krijgt met de gevolgen van niet-vaccineren, heb je er natuurlijk een heel andere kijk op. Dan wordt het veel sneller een vanzelfsprekendheid het door te geven aan de volgende generatie, zoals ik aan Daniek. Bij haar generatie is er veel meer discussie over het wel of niet vaccineren. In mijn periode - ik heb vijf kinderen - heb ik het laten vaccineren van je kinderen meegekregen en was er überhaupt geen discussie.” Corrie vult aan: “Als ik nu hoor dat er twijfel is, vind ik dat heel raar als ik naar mijn eigen ervaring kijk.”

Daniek reageert: “Ik denk dat de hele discussie in mijn generatie is begonnen door corona. Het begon met het wel of niet vaccineren van zwangeren tegen corona. Er waren zo veel wisselende verhalen over dat het wel of niet schadelijk kon zijn. Ik snap dat er twijfel is, maar er zijn genoeg wetenschappelijk onderbouwde artikelen die laten zien dat het veilig is. Ook hoop ik dat het helpt om mijn ervaring te delen. Ziekenhuisopnames brengen veel met zich mee en het is zo'n geruststelling nu ik mijn kinderen wel gevaccineerd heb.”

Meer weten over de familie Gijzen?

Scan de QR-code of ga naar [generatiesbeschermd.nl](https://www.generatiesbeschermd.nl).

Fabels, prik erdoorheen

Als je op zoek gaat naar informatie over vaccineren op het internet, vind je oneindig veel websites. En wat dacht je van alle posts op sociale media? Je komt berichten tegen van mensen die vaccineren geen goed idee vinden. Voor jou als (aanstaande) ouder kan het lastig zijn om te weten of deze informatie wel klopt. Daarom zetten we de meest bekende fabels voor je op een rij, zodat je zeker weet welke informatie waar is.

Het krijgen van een vaccinatie tijdens de zwangerschap is schadelijk voor de baby.

Als je zwanger bent kan je tijdens je zwangerschap een kinkhoestvaccinatie en grieprik halen. Na de vaccinatie, maakt je lichaam antistoffen aan. Via de placenta gaan die antistoffen naar je baby. Deze antistoffen beschermen je baby tegen kinkhoest en griep in de eerste maanden na de geboorte. Het vaccin zelf komt niet bij je baby en is veilig voor zowel baby als moeder.

Borstvoeding beschermt een kind tegen infectieziekten.

Via borstvoeding wordt een kind tijdelijk beschermd tegen bepaalde ziekten. Bijvoorbeeld darm- en luchtweginfecties. Maar borstvoeding beschermt niet of onvoldoende tegen ziekten waartegen je via het Rijksvaccinatieprogramma gevaccineerd kunt worden. Denk hierbij aan polio, mazelen, kinkhoest en hersenvliesontsteking door de meningokokkenziekte.

Het is beter voor kinderen om mazelen te doorstaan, dan ertegen te laten vaccineren.

Dit is niet waar. Als je kind mazelen heeft gehad, is het volledig beschermd tegen de ziekte. Maar je kind kan tijdens de ziekte wel heel ziek worden of zelfs overlijden. Daarnaast heeft je kind, als het mazelen heeft doorstaan, nog een lange tijd een verminderde weerstand. Daardoor kan je kind vatbaarder zijn voor andere, ernstige infectieziekten. Na een mazelenvaccinatie komt dit niet voor.

Vaccins veroorzaken autisme.

Er is geen relatie gevonden tussen vaccinaties en autisme. In 2019 was er een Deens onderzoek waarbij 657.461 kinderen, die geboren zijn tussen 1999 en 2010, zijn gevolgd. Hierbij is gekeken of autisme vaker voorkomt bij gevaccineerde kinderen dan bij niet-gevaccineerden. Er bleek geen verschil te zijn.

Ook het vaccin tegen bof, mazelen en rodehond (BMR) veroorzaakt geen autisme. Dit werd wel beweerd in een onderzoek uit 1998 door Wakefield en zijn collega's.

Dit onderzoek is ingetrokken, omdat er sprake was van fraude. Autismen is namelijk grotendeels erfelijk bepaald.

De bijwerkingen zijn erger dan de klachten van de ziekte.

Het komt zelden voor dat vaccinaties ernstige bijwerkingen geven. De meeste bijwerkingen zijn mild. Denk aan hangerigheid, koorts en last van de prikplek. Bij 1 kind op de 1,5 miljoen kan een ernstige allergische reactie optreden. Bijwerkingencentrum Lareb houdt alle bijwerkingen bij.

Vaccins bevatten metalen.

Er zitten geen kwikverbindingen in de vaccinaties van het Rijksvaccinatieprogramma. Er zitten wel aluminiumverbindingen in de vaccins; DKTP-Hib-HepB (difterie, kinkhoest, tetanus, polio, haemophilus influenzae type B en hepatitis B), pneumokokken, HPV (humaan papillomavirus) en meningokokken ACWY. Deze stof zorgt ervoor dat het immuunsysteem krachtiger reageert.

Betrouwbare informatie herkennen

Scan de QR-code of ga naar

vaccinatiescijgrijnmond.nl/betrouwbare-informatie-herkennen.

Het verhaal van Jolanda & Edwin

Twee buren over vaccinaties

De tuinpoort van Edwin (53) en zijn vrouw staat altijd open voor de vijf kinderen van zijn burens Hans (36) en Jolanda van Egmond (31). Ondanks verschillen in leeftijd en geloof, kozen de burens er allebei voor om hun kinderen te laten vaccineren. Hoe was het toen hun kinderen werden gevaccineerd, waarom maakten ze die keuze en hoe kijken ze naar de toekomst van vaccineren?

Toen Jolanda's dochter werd gevaccineerd, was ze wel even bang dat haar baby ging huilen. Jolanda: "Uiteindelijk viel het allemaal erg mee. Het was zo voorbij en ze heeft daarna alleen een beetje koorts gehad. Dankzij het gesprek met de jeugdarts van het consultatiebureau wisten we precies wat

we konden verwachten. Het is niet anders gegaan."

Meer (foute) informatie

Edwin vertelt: "Ik weet niet meer precies hoe het bij mijn kinderen ging. Maar in mijn tijd deden we wel sneller wat anderen

ook deden. Ook luisterden we veel meer naar wat de huisarts zei. We dachten: 'Die heeft er verstand van en ervoor geleerd.' Ook lagen er vroeger altijd folders bij de huisarts. Er was geen internet, dus je kon niks opzoeken. De eerste informatie kwam dus uit de folders."

Jolanda vult aan: "Ja, er zijn nog steeds folders die je op het consultatiebureau meekrijgt. Maar we googelen tegenwoordig al wat er is, voordat we bij de huisarts aankomen. Dit is iets wat je vroeger niet kon doen." Edwin knikt instemmend. Edwin: "Door de komst van de media en het internet, zit je met twee drukken op de knop aan de andere kant van de wereld. Zo krijg je meer informatie dan vroeger en dit kan ook foute informatie zijn. En dan ontstaan er meer meningen en discussies."

"Ik geloof dat God voor de vaccinaties heeft gezorgd, net als medicijnen."

- Jolanda

Keuzes vanuit opvoeding en geloof

Voor Jolanda was vaccineren vanzelfsprekend, maar ze legt uit dat dit niet voor elke christen zo is. Jolanda: "Sommige klasgenoten van vroeger zijn niet gevaccineerd, vanwege geloofsovertuigingen. Dit komt omdat er ouders zijn die geloven dat God het leven

bestuurt en het dus de wil van God is dat je een ziekte moet krijgen. Als je je kind laat vaccineren en het wordt niet ziek, bepaal jij dit dus en dat is niet jouw rol. Ik kijk hier anders tegenaan. Ik geloof dat God voor de vaccinaties heeft gezorgd, net als medicijnen zoals paracetamol en ibuprofen."

"Mijn kinderen doen veel dingen op de manier hoe ze het bij ons hebben geleerd."

- Edwin

Edwin: "Ik denk dat het niet uitmaakt of je gelovig bent of niet. Zelf ben ik dat niet. Mensen maken uiteindelijk toch hun eigen keuze en dit vind ik alleen maar goed. En daarnaast, wat ik nu zelf ervaar, is dat mijn kinderen toch veel dingen doen op de manier hoe ze het bij ons hebben geleerd. Maar als ze later een andere beslissing nemen, is dat aan hun. Of ik het er mee eens ben of niet." Jolanda voegt lachend toe: "Ja, daarom past hij graag samen met zijn vrouw op onze kinderen. Die luisteren nog wel!"

Meer weten over de familie Van Egmond?

Scan de QR-code of ga naar generatiesbeschermd.nl.

Praten over vaccineren

Vaccineren is een gevoelig onderwerp. Hierdoor vinden veel mensen het lastig om erover te praten. Heb jij er weleens over gepraat? Dan kan het zijn dat er discussie ontstond. Als je je twijfels bespreekt met je partner, familie, of vrienden wil je natuurlijk geen ruzie. Daarom geven we een aantal tips voor een open gesprek dat jou kan helpen om een eigen mening te vormen over vaccineren.

Kies een goed moment

Vermijd discussies tijdens stressvolle situaties. Zoals wanneer jij of de ander niet lekker in zijn vel zit.

Houd het kalm

Stel voor jezelf als doel dat je respectvol blijft. Laat je niet meeslepen door emoties van jezelf of de ander. Stop dus meteen als emoties toch hoog oplopen.

Check bronnen

Vraag aan de ander waar de informatie vandaan komt. Waar heeft diegene de dingen gelezen, gezien of gehoord? Oordeel niet, maar bepaal voor jezelf of je dat betrouwbaar vindt.

Oordeel (sowieso) niet

Iedereen heeft recht op een eigen mening en ideeën. Gebruik het gesprek als een bron van informatie. Kijk vervolgens of dat bij jou past. Als het niet past is dat ook goed.

Betrek deskundigen

Praat zelf met deskundigen. Betrek hen zo nodig bij het gesprek met anderen. Zeker als je van mening verschilt met je partner, kan een neutrale kijk jullie helpen. De jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen van het CJG staan altijd klaar voor een open en eerlijk gesprek.

Tips om het gesprek te beginnen?

Scan de QR-code of ga naar vaccinatiescjrjmond.nl/praten-over-vaccinaties.

Veelgestelde vragen over vaccineren

Is mijn kind te jong om gevaccineerd te worden?

Nee, je kind is niet te jong om gevaccineerd te worden. Jonge kinderen zijn kwetsbaar én vaccinaties kunnen ze juist beschermen. Door je kind op jonge leeftijd te laten vaccineren kun je ernstige ziekten en zelfs overlijden voorkomen.

Kan mijn kind ziek worden van een vaccinatie?

Helaas kan je kind van iedere vaccinatie bijwerkingen krijgen. Meestal zijn deze bijwerkingen mild. Denk aan lichte pijn en roodheid op de prikplek of verhoging. In zeldzame gevallen kunnen er wel ernstige bijwerkingen optreden.

Waarom worden sommige vaccinaties vaker gegeven?

Er zijn ziekten waarbij het nodig is om vaccinaties vaker te geven. Het immuunsysteem reageert na iedere vaccinatie beter. Dus na meer inentingen ben je voor langere tijd beschermd.

Zijn er minder sterfgevallen door het Rijksvaccinatieprogramma?

Door het Rijksvaccinatieprogramma zijn er tussen 1953 en 1992 naar schatting 6.000 tot 12.000 sterfgevallen voorkomen bij kinderen en jongvolwassenen. Ook komen ziekten in Nederland minder vaak voor. Bij rodehond is het aantal zieken in Nederland bijvoorbeeld met 50 procent gedaald en polio komt niet meer voor.

Kan mijn kind de ziekte nog krijgen als het daartegen gevaccineerd is?

Sommige infectieziekten geven nog steeds klachten, ook al is je kind gevaccineerd. Het verschil is dat de klachten milder zijn wanneer je kind gevaccineerd is.

Moet ik de vaccinaties uit het Rijksvaccinatieprogramma zelf betalen?

Nee, voor kinderen tot 18 jaar zijn de vaccinaties uit het Rijksvaccinatieprogramma gratis bij de jeugdgezondheidszorg te halen. In de regio Rotterdam-Rijnmond (met uitzondering van Capelle aan den IJssel) is dit CJG Rijnmond. In het griepseizoen - dat loopt van 15 oktober tot 1 maart - kunnen zwangeren na de 20-wekenecho, naast de vaccinatie tegen kinkhoest, ook de griepprik gratis halen.

Hoe kan ik mij of mijn kind voorbereiden op de prik?

Veel kinderen en volwassenen vinden het krijgen van een vaccinatie een beetje spannend. Of jij of je kind dit nu ook vindt of niet: het is altijd fijn om je goed voor te bereiden. Denk aan het dragen van makkelijk zittende kleding en het zorgen dat je voldoende hebt gegeten en gedronken.

Gratis webinars

Heb jij of je kind prikangst of wil je meer informatie over het Rijksvaccinatieprogramma? Bekijk dan onze webinars, live of on demand.

Meld je aan

Scan de QR-code om je aan te melden voor onze webinars.

Staat je vraag er niet tussen?

Scan de QR-code of ga naar vaccinatiescjgrijnmond.nl/veelgestelde-vragen.

Wat te doen bij twijfels of vragen

Wat zijn de risico's van vaccineren? Hoe zit het met bijwerkingen van vaccins? En zijn vaccinaties nog wel nodig? Voor sommige mensen is het vanzelfsprekend om zichzelf en hun kind te laten vaccineren. Maar er zijn ook (aanstaande) ouders en jongeren die vragen of twijfels hebben.

We gaan graag in gesprek

Het kan zijn dat je twijfelt. Bijvoorbeeld door alles wat er over vaccineren wordt gezegd of geschreven in de media. Dan kan het helpen om te praten met familie, zoals je (groot)ouders. Maar ook wij gaan graag met je in gesprek. De jeugdarts of jeugdverpleegkundige van het CJG kan je aanvullende informatie geven. Zij luisteren naar jouw twijfels en je helpen om zelf een weloverwogen keuze te maken die bij jou past. Neem gerust contact met ons op.

Herken betrouwbare bronnen

Er wordt veel over vaccineren gezegd en geschreven. Daarom is het soms lastig om betrouwbare informatie te herkennen. Als er geen bronnen worden genoemd, kan het zijn dat de informatie niet klopt. Probeer het onderzoek te beoordelen op de kwaliteit. Het Vaccine Safety Net (VSN) is een internationaal netwerk van informatieve websites over vaccinaties en kan je hierbij helpen. Het keurmerk beoordeelt of de aangeboden informatie betrouwbaar is. De aangesloten websites hebben allemaal goedkeuring van de Wereld Gezondheidsorganisatie.

Twijfel je?

Scan de QR-code of ga naar
cjgrijnmond.nl/twijfels.

CJG Rijnmond

088 - 20 10 000

vaccinatiescjgrijnmond.nl

Volg ons: @CJG Rijnmond

